

Úvod

Úrad boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru (ďalej len „úrad“) v roku 2008 zaznamenal ďalšie úspechy pri odhaľovaní, objasňovaní a vyšetrovaní najmä trestných činov korupcie a závažnej majetkovej a hospodárskej trestnej činnosti.

Dosiahnuté výsledky svedčia o správnom smerovaní vlastnej činnosti do oblasti vo vecnej pôsobnosti úradu, do oblasti personálnej politiky, riadiacej, kontrolnej a organizátorskej činnosti riadiacich pracovníkov. Súčasne sa posilnila medzinárodná spolupráca s partnerskými službami v susedných štátoch a ostatných krajinách Európskej únie.

1. Analýza vybraných štatistických ukazovateľov z činnosti úradu.

V hodnotenom období úrad vybavoval podľa Trestného poriadku (ďalej len „TP“) celkovo 900 vecí (+83 údaj predstavuje nárast resp. pokles v porovnaní s rokom 2007), vo forme oznámení od občanov, oznámení orgánov štátnej a verejnej správy, vo forme výstupov z kontrol oprávnených subjektov a vo forme prípadov, ktoré sa podarilo vyhľadať vlastnou operatívno – pátracou činnosťou. Zároveň bolo dokumentovaných 256 vecí, ktoré prešli z predchádzajúcich rokov, ale vzhľadom na ich závažnosť a náročnosť prebiehalo ich vyšetrovanie aj v roku 2008, teda úrad celkom vybavoval 1.156 vecí.

Z celkového počtu vecí prijatých úradom v roku 2008 sa 399 (+27) týkalo korupcie, 139 (+39) vecí sa týkalo hospodárskych a majetkových trestných činov a 362 (+17) vecí bolo iného charakteru predovšetkým sa jednalo o trestné činy: zneužívania právomoci verejného činiteľa, marenie spravodlivosti, marenie úlohy verejným činiteľom, machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe atď.

Celkovo bolo ukončených 910 (+38) vecí. Návrhom na podanie obžaloby podľa § 209 TP bolo skončených 103 (-6) spisov, 42 (+17) spisov bolo ukončených návrhom na konanie o dohode o vine a treste podľa § 232 TP, zastavením trestného stíhania podľa § 215 ods. 1, ods. 4 TP bolo skončených 129 (-7) spisov, ostatné veci boli skončené iným spôsobom.

2. Analýza problematiky odhaľovania a vyšetrovania trestných činov korupcie

2.1. Analýza trestných činov korupcie podľa právnej kvalifikácie

V hodnotenom období bolo v oblasti trestných činov korupcie (prijímanie úplatku, podplácanie a nepriama korupcia) vo vyšetrovaní a v skrátenom vyšetrovaní vydaných 218 (+9) uznesení o začatí trestného stíhania podľa § 199 TP – zistené trestné činy.

Z celkového počtu zistených trestných činov korupcie bolo objasnených 166 (+45) prípadov t.j. bolo vydaných 166 uznesení o vznesení obvinenia podľa § 206 TP.

2.2. Charakteristika subjektov TČ

Celkovo bolo vo vyšetrovaní a v skrátenom vyšetrovaní obvinených 203 osôb v nasledovnej štruktúre podľa veku, postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia. (Zo štatistického hľadiska a vykonanej analýzy subjektov sa posudzuje 199 osôb, nakoľko niektoré osoby boli obvinené viackrát, ale v nasledujúcej štruktúre je takáto osoba vykázaná iba 1 krát).

Veková štruktúra obvinených osôb bola nasledovná:

1 osoba vo veku do 18 rokov,
29 osôb vo veku 18 – 30 rokov,

65 osôb vo veku 31 – 40 rokov,
70 osôb vo veku 41 – 50 rokov,
34 osôb vo veku nad 50 rokov.

Z hľadiska **postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia** bolo obvinených:

Z prijímania úplatku (47 osôb):

- 1 športový riaditeľ SFZ,
- 1 delegát SFZ,
- 12 rozhodcov SFZ,
- 1 pracovník strážnej bezpečnostnej služby,
- 1 revízor MHD,
- 3 lekári,
- 1 pracovník bankovej inštitúcie,
- 7 zamestnancov štátnej a verejnej správy,
- 1 súkromný podnikateľ,
- 9 policajtov,
- 2 živnostníci,
- 1 advokát,
- 1 riaditeľ úradu samosprávneho kraja,
- 1 primátor,
- 1 osobitný správca konkurznej podstaty,
- 1 konateľ spoločnosti,
- 1 tlmočníčka zapísaná v zozname znalcov a tlmočníkov MS SR,
- 1 nezamestnaný,
- 1 poslanec mestského zastupiteľstva.

Z podplácania (148 osôb):

- 23 živnostníkov,
- 61 nezamestnaných,
- 16 zamestnancov súkromných spoločností,
- 2 nezamestnaní narkomani,
- 2 rybári - výrobní riaditelia,
- 1 mestský policajt,
- 2 študenti,
- 8 funkcionárov SFZ,
- 1 lekár,
- 2 cudzí štátni príslušníci,
- 8 súkromných podnikateľov,
- 9 zamestnancov obchodných spoločností,
- 6 konatelia,
- 1 policajt,
- 2 dôchodcovia,
- 1 majster odborného výcviku,
- 1 riaditeľka neziskovej organizácie,
- 2 colníci.

Z nepriamej korupcie (4 osoby):

- 1 prokurátor,
- 1 advokát,
- 2 zamestnanci súkromnej firmy.

2.3. Analýza objektívnej stránky TČ

Objektívna stránka trestného činu vyjadruje vonkajšiu charakteristiku trestného činu. K jej obligatórnym znakom patria: konanie, následok a príčinný vzťah medzi konaním a

následkom.

Analýzou realizovaných prípadov v roku 2008 bolo zistené, že spôsoby páchania tejto trestnej činnosti sú rôznorodé. Páchatelia sú obozretnejší, často nežiadajú úplatok priamo, len svojím správaním naznačia a čakajú, kým im je úplatok poskytnutý.

Spôsob požiadania a ponúknutia úplatku. Pri odhaľovaní a vyšetrowaní trestných činov korupcie v roku 2008 prevládali nasledovné spôsoby konania:

- nepriame naznačovanie požiadavky a ponuky o úplatok formou svojho správania napr. gestá,
- nepriame slovné vyjadrenia typu „neviete čo sa patrí“, „bude to ťažké“, „čo môže veci napomôcť“, „ako by sme mohli problémy vyriešiť“ a iné,
- páchatelia pri vzájomnej komunikácii používajú rôzne skryté výrazy /počet lístkov do kina, kolký, na drevo a pod./,
- požiadavku a ponuku priamo nevyjadrujú, ale bez úplatku vec individuálneho alebo verejného záujmu vybavujú vedome s prietrahmi a problémami,
- požiadavku o úplatok a ponúknutie úplatku vyjadrujú prostredníctvom sprostredkovateľa, alebo aj viacerých osôb,
- prípadne ide o kombináciu viacerých skrytých spôsobov,
- požiadavka a ponuka nie je priamo vyjadrená, ale z „histórie“ a od známych vedia, že sa ponúkne alebo prijme úplatok ako samozrejmosť a to hlavne vo forme služieb a nemajetkových plnení,
- pri komunikácii cez telefón nevyjadrujú požiadavky a ponuky o úplatok resp. ich naznačujú v skrytých spojeniach,

Miesto a forma prevzatia a odovzdania úplatku. V hodnotenom období obvinení z trestných činov korupcie odovzdali a prevzali úplatky v bytových, nebytových priestoroch, ale aj na verejne prístupných miestach. Najčastejšie dochádzalo k prevzatiu a odovzdaniu úplatku:

- v kancelárii resp. na pracovisku prijímateľa úplatku (zdravotné stredisko, autoškola, VÚC), alebo priamou platbou na účet,
- v mieste svojho bydliska, v aute,
- na miestach verejne prístupných (parkovisko, reštaurácia, nákupné centrum a pod.)

Pokiaľ ide o formu úplatkov, prevládali úplatky peňažného charakteru v slovenských korunách ale aj iných menách, nepeňažné dary boli poskytované vo forme tovarov a služieb.

2.4. Analýza vecí individuálneho a všeobecného záujmu, ktoré sú predmetom korupcie

Na základe vykonanej analýzy prípadov realizovaných v roku 2008 možno konštatovať, že častejšie dochádzalo ku korupcii v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu. Vecou všeobecného záujmu sa na účely Trestného zákona rozumie záujem, presahujúci rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca, ktorý je dôležitý z hľadiska záujmov spoločnosti.

Korupčné konanie bolo v roku 2008 zaznamenané v nasledovných oblastiach spoločenského života:

Oblasť bankovníctva a obchodných vzťahov:

- neposkytovanie bankových úverov všetkým klientom banky za rovnakých podmienok.

Oblasť súdnictva, prokuratúry a advokácie:

- výkon funkcie sudcu v rozpore s ustanoveniami zákona 385/2000 Z. z. o sudcoch a

- prísediacich,
- výkon funkcie prokurátora v rozpore s ustanoveniami zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre a zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry,
- výkon funkcie osobitného správcu konkurznej podstaty v rozpore s ustanoveniami zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- výkon advokátskeho povolania v rozpore s ustanoveniami zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii,
- výkon funkcie vyššie uvedených subjektov v rozpore s TP, resp. so zákonom č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej len „TZ“).

Oblasť zdravotníctva:

- rozdielny prístup lekára k pacientom pri poskytovaní lekárskej starostlivosti,
- vydávanie potvrdení o pracovnej neschopnosti, respektíve iných potvrdení,
- neoprávnené uprednostnenie vykonania lekárskeho zákroku (operácie) a poskytnutie kvalitnejšieho zdravotníckeho materiálu,
- neoprávnené vystavovanie potvrdenia lekárom o spôsobilosti uchádzačov viesť motorové vozidlo, aj keď u nich žiadna lekárska prehliadka nebola vykonaná.

Oblasť verejnej správy:

- výkon funkcie kontrolóra prepravy osôb v mestskej hromadnej doprave,
- výkon funkcie colníka v súlade so zákonom č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov,
- výkon funkcie člena skúšobnej komisie oprávnenej vydávať Osvedčenia odbornej spôsobilosti na vedenie plavidla v rozpore so zákonom č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe v znení neskorších predpisov
- výkon funkcie primátora mesta a poslancov zastupiteľstva v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu,
- výkon funkcie správneho orgánu - zahladzovanie, respektíve zmierňovanie pokút schvaľovanie a prihlásenie dovezeného motorového vozidla zo zahraničia,
- výkon funkcie starostu a poslancov v súvislosti so zmenami v územnom plánovaní obce,
- ovplyvňovanie člena komisie krajského úradu pre cestnú dopravu, aby konal v rozpore so zákonom č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a zákonom č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave,
- výkon funkcie poslancov mestského zastupiteľstva v rozpore so zákonom č. 369/1990 o obecnom zriadení,
- výkon funkcie obchodných inšpektorov v rozpore s ustanoveniami zákona č. 128/2002 Zb. o štátnej kontrole na vnútornom trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa (prehliadnutie zistených nedostatkov, zmierňovanie sankcií).

Oblasť športu:

- zmierňovanie pokút delegátom SFZ v súvislosti so zistenými nedostatkami,
- výkon činnosti futbalového rozhodcu v rozpore s pravidlami upravujúcimi túto činnosť.

Oblasť polície:

- vedenie trestného konania v rozpore s ustanoveniami TP,
- ovplyvňovanie príslušníkov PZ, aby títo vykonávali službu v rozpore so zákonom č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov pri prejednávaní priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (v súvislosti s nepredložením dokladov k vedeniu vozidla, jazdou pod vplyvom alkoholu, preverovaní podozrenia zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia v súvislosti s vedením vozidla, preverovaní podozrenia zo spáchania trestného činu držania omamných a psychotropných látok, preverovaní

- podmienok na udelenie pobytu cudzinca na území SR, technického stavu vozidla, výtržníctva),*
- ovplyvňovanie podmienok na vydanie vodičského preukazu cudzincom.

2.5. Analýza postupov v OPČ a vyšetrowaní

Na úvod treba podotknúť, že dokumentovanie trestných činov korupcie je do určitej miery špecifické, preto využitie dôkazných prostriedkov závisí od konkrétneho prípadu. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že v rámci dokumentovania týchto trestných činov sú využívané všetky dôkazné prostriedky TP. Prax potvrdila, že najefektívnejším nástrojom na získanie nespochybniteľného dôkazu o konaní páchatel'a, vzhľadom na vysokú latentnosť trestnej činnosti korupčného charakteru, je využitie inštitútov piatej hlavy TP, najmä odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 a § 116 TP, vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo -zvukových záznamov podľa § 114 TP a agent podľa § 117 TP. Následne sú využívané zaistovacie inštitúty, ako vydanie a odňatie vecí podľa § 89 a 91 TP, osobná prehliadka, domová prehliadka a prehliadka iných priestorov § 99 – 104 TP.

V prípade uplatnenia postupov polície a využívania inštitútov TP pri trestných činoch korupcie sa spravidla využívajú dva základné spôsoby odhaľovania a vyšetrowania:

1. V prípade oznámenia korupcie občanom s uvedením relevantných skutočností, ktoré odôvodňujú postup podľa § 199 TP, vyšetrowateľ začne trestné stíhanie a využije všetky dostupné inštitúty TP na zadováženie dostatočných dôkazov. Nie vo všetkých prípadoch, sa podarilo informačno-technickými prostriedkami (ďalej len „ITP“) zistiť také skutočnosti, ktoré by viedli k postupu podľa § 206 ods. 1 TP.
2. V druhom prípade sa odhaľovanie korupcie realizuje na základe prvotne získanej informácie o podozrení z korupcie získanej vlastnou operatívno-pátracou činnosťou (ďalej len OPČ). Vyšetrowateľ začne trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1, ods. 2 TP. Odhaľovanie aj vyšetrowanie je v takomto prípade náročné na špecifické postupy. Týmto spôsobom sa však podarilo v prevažnej miere zadokumentovať korupciu oboch zúčastnených subjektov (prijímateľ'a aj poskytovateľ'a).

V hodnotenom období veľkú časť podaní tvorili oznámenia bez uvedenia konkrétnych skutočností, ktorých výsledkom bolo odmietnutie oznámenia, resp. zastavenie trestného stíhania.

2.6. Najzávažnejšie prípady

- Vyšetrowateľ úradu obvinil 40-ročného lekára Martina G. z Bratislavy za trestný čin prijímania úplatku. Obvinený ako gynekológ neštátneho zdravotníckeho zariadenia žiadal od pacientky finančnú hotovosť vo výške 165,97 € (5.000,-Sk) za to, že jej zabezpečí skorší termín operácie a ubezpečil ju, že on osobne operáciu vykoná.
- Vyšetrowateľ úradu obvinil 7 osôb z trestného činu podplácania. Obvinení dali lekárovi Jozefovi C. úplatky do výšky 33,19 € (1.000,-Sk). Dôvodom podplácania boli potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti zamestnanca so spätným dátumom, napriek tomu, že si to zdravotný stav pacienta nevyžadoval. Ďalej uplácali za predpísanie liekov a iné služby súvisiace so zdravotníckou starostlivosťou. Aj od tejto skupiny obvinených bral úplatky 35 ročný obvodný lekár Jozef C. z Nových Zámok, ktorého vyšetrowateľ obvinil z prijímania úplatku v septembri minulého roka.
- Vyšetrowateľ úradu obvinil Miroslava R., primátora zo zločinu prijímania úplatku, pretože ako primátor mesta prijal vo svojej kancelárii päť kusov jubilejných pamätných minci Slovenskej republiky ako úplatok od Anny N., v súvislosti s odpredajom mestských pozemkov Anne N.

- JUDr. Richard M., advokát bol obvinený zo zločinu prijímania úplatku. Obvinený ako osobitný správca konkurznej podstaty úpadcu – nitrianskej spoločnosti „v konkurze“, pri plnení svojich povinností a úloh podľa zákona o konkurze a vyrovnaní, požadoval na presne nezistenom mieste a čase na prelome mesiacov marec - apríl 2008, od konateľa spoločnosti z Bratislavy, úplatok vo výške 99.581,76 € (3.000 000,-Sk) za to, že, účelovo poruší svoje povinnosti a nepodá za spoločnosť v konkurze ktorú spravuje návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka inej spoločnosti z Banskej Bystrice a umožní tým realizáciu dobrovoľnej dražby časti jej majetku prevádzkovej práve spoločnosťou z Bratislavy. Následne potom, ako uvedený konateľ odmietol poskytnúť tento požadovaný úplatok, obvinený správca konkurznej podstaty zmaril konanie dobrovoľnej dražby tým, že podal dňa 3.4.2008 návrh na vyhlásenie jej konkurzu a následne dňa 2.5.2008 vo večerných hodinách na osobnom stretnutí v reštaurácii na ul. Záhradníckej v Bratislave opäť žiadal od uvedeného konateľa úplatok, teraz však už vo výške 132.775,68 € (4.000.000,-Sk) za to, že z titulu svojho postavenia nepodá v konkurznom konaní bansko-bystrickej spoločnosti návrh na popretie pohľadávky spoločnosti z Bratislavy, zároveň zabezpečí vymenovanie nového, spriazneného správcu konkurznej podstaty, s ktorým dohodne predaj predmetných vyššie uvedených pozemkov v rámci konkurzu mimo dražby bratislavskej spoločnosti. Následne správca na osobnom stretnutí s uvedeným konateľom, ktoré sa konalo v dňoch 17.6.2008 a 19.6.2008 v čase od 16,00 do 17,00 hod. v priestoroch svojej Advokátskej kancelárie, od tohto požadoval vyplatenie časti úplatku ako zálohu do termínu konania 1. schôdze veriteľov, ktorú skutočne 26.6.2008 v čase o 11,15 hod. v priestoroch nákupného centra v Bratislave vo výške 82.984,80 € (2.500.000,-Sk) aj prevzal, pričom po prebraní tohto úplatku bol zadržaný príslušníkmi polície.

3. Analýza problematiky odhaľovania a vyšetrovania majetkových a hospodárskych trestných činov

3.1. Analýza trestných činov podľa právnej kvalifikácie

V hodnotenom období bolo zistených 67 (+5) zločinov z oblasti závažnej majetkovej a hospodárskej trestnej činnosti.

Celkový počet objasnených zločinov z oblasti závažnej majetkovej a hospodárskej trestnej činnosti bol 52 (+13), pričom výška dokumentovanej spôsobenej škody resp. neoprávneného prospechu predstavovala viac ako 60.837.449,38 € (1.832.789.000.-Sk).

Uznesenia o vznesení obvinenia podľa § 206 TP boli vydané najmä za trestné činy podvodu, poškodzovanie veriteľa, porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku, skrátenie dane a poistného, machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, neodvedenie dane a poistného. Ďalej to boli trestné činy porušovanie predpisov o štátnych technických opatreniach na označovanie tovaru, krádež, sprenevera a falšovanie, pozmeňovanie a neoprávnená výroba peňazí a cenných papierov.

Z hľadiska všeobecného pohľadu na problematiku objasnenej ekonomickej trestnej činnosti možno konštatovať u zistených prípadov, že páchatelia sa v prevažnej miere zameriavajú na získanie významného profitu na úkor obchodnej spoločnosti, v ktorej majú vplyv priamym postavením alebo prostredníctvom takejto osoby.

3.2. Charakteristika subjektov TČ

Celkovo bolo vo vyšetrovaní obvinených 86 osôb pre trestné činy v oblasti závažnej majetkovej a hospodárskej kriminality (zo štatistického hľadiska a vykonanej analýzy subjektov sa posudzuje 83 osôb, nakoľko niektoré osoby boli obvinené viackrát, ale v

nasledujúcej štruktúre je takáto osoba vykázaná iba 1 krát) v nasledovnej štruktúre podľa veku, postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia.

Veková štruktúra obvinených osôb bola nasledovná:

- 15 osôb vo veku od 18 – 30 rokov,
- 43 osôb vo veku od 31 – 40 rokov,
- 30 osôb vo veku od 41 – 50 rokov,
- 15 osôb vo veku nad 50 rokov.

Z hľadiska **postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia** bolo obvinených:

- 32 predstaviteľov súkromných spoločností (štatutár, spoločník),
- 31 súkromných podnikateľov,
- 7 zamestnancov v súkromných spoločnostiach,
- 7 konateľov,
- 4 samostatne zárobkovo činné osoby,
- 4 dôchodcovia,
- 5 nezamestnaní.
- 3 štatutár občianskeho združenia,
- 2 zamestnanci v štátnej a verejnej správe,
- 4 samostatne zárobkovo činné osoby,
- 1 osoba – dozorca prevádzky,
- 1 osoba – investičný poradca leasingovej spoločnosti,
- 1 zahraničný podnikateľ,
- 1 advokát.

3.3. Analýza objektívnej stránky TČ

V roku 2008 boli zaznamenané nasledovné spôsoby páchania zločinov v týchto oblastiach hospodárskeho a ekonomického života spoločnosti:

banková sféra:

- podpredsedovia predstavenstva banky po predchádzajúcej vzájomnej dohode podpísali úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytli úver vo výške 531.102,70 € (160.000.000,-Sk), ktorý mal byť v zmysle úverovej zmluvy použitý na rekonštrukciu výrobných hál a nákup technológie, pričom vedeli, že predmetná spoločnosť nebude schopná splatiť poskytnutý úver, nakoľko išlo o spoločnosť nebonitnú, ktorá nemala zabezpečený odbyt a mala nepriaznivé výsledky finančnej analýzy. Úver poskytli aj napriek tomu, že mali vedomosť, že poskytnutý úver bude použitý na iný účel a že úverová zmluva je len účelovo uzatvorená s cieľom skryte prefinancovať inú spoločnosť, jej podmienky nebudú dodržané a poskytnutý úver je nedostatočne zabezpečený, pričom nákup technológie, ktorý sa mal realizovať prostredníctvom inej spoločnosti sa vôbec neuskutočnil. Poskytnuté finančné prostriedky z úveru vo výške 431.520,94 € (130.000.000,-Sk) boli ihneď prevedené finančnou transakciou na účet spoločnosti, ktorej osoba je úzko spojená s bankou, ktorá úver poskytla. Takto získané finančné prostriedky osoba použila pre vlastnú potrebu, úver nebol splatený, čím banke spôsobili škodu vo výške 5 311 027,02 €(160.000.000,-Sk).
- prisvojenie si finančných prostriedkov banky jej zamestnancami vykonávaním nepovolených bankových operácií,

oblasť daňovej a colnej správy

- osoby vystupujúce ako zástupcovia platiteľa DPH si neoprávnene uplatnili nadmerný odpočet v rozsahu 9.759.012 € (294 mil. Sk) a 3.122.298 € (94.062.369,-Sk). Na základe fiktívnych faktúr za dodanie tovaru a služieb, ktoré v skutočnosti neboli zrealizované, resp. na základe daňových dokladov o fiktívnych vývozoch tovaru.

oblasť verejnej správy a samosprávy

- štatutárny zástupca mesta porušením zákonných povinností určených zákonom č.138/1991 Zb. o majetku obcí spôsobil škodu mestu ako samosprávnemu celku, pri nesprávnom nakladaní s majetkom obce, týkajúcom sa prefinancovania infraštruktúry spojenej so stavbou priemyselného parku, kde bola spôsobená škoda najmenej 5.095.266 € (153,5 mil. Sk).
- neoprávnené vyplatenie verejných finančných prostriedkov za dielo, ktoré nebolo zmluvne dojednané,

súkromná sféra:

- štatutárni zástupcovia obchodných spoločností uviedli do omylu pracovníkov faktoringovej spoločnosti tým, že prostredníctvom služby faktoring predkladali na preplatenie fiktívne faktúry, čím takto získal peniaze a spoločnosti spôsobili škodu najmenej za 12.182.168 € (367 mil. Sk),
- konateľ viacerých spoločností vyhotovoval fiktívne faktúry z ktorých bol následne uplatňovaný odpočet DPH na vstupe v celkovej výške najmenej 1.479.288,19 € (44.565.035,-Sk),
- člen predstavenstva spoločnosti prijal postupne v hotovosti alebo bankovým prevodom na svoj účet finančné zálohy v celkovej výške 2.108.477,70 € (63.520.000,-Sk), čo potvrdil aj podpísaním Dodatku č. 1 na nákup pozemkov v okrese Senec. Vyúčtovanie v stanovenej lehote nepredložil. Prijaté zálohy nevrátil, ním nakúpené pozemky na uvedenú spoločnosť nepreviedol, prijaté finančné zálohy vo výške 2.108.477,70 € (63.520.000,-Sk) použil pre vlastnú potrebu a to na nákup presne nezistených pozemkov do svojho osobného vlastníctva. Navyše presne nezistenú časť ním nakúpených pozemkov za prijaté zálohy založil v prospech leasingovej spoločnosti na základe ktorej mu bol poskytnutý úver.
- konatelia spoločnosti založili zločineckú skupinu a následne koordinovali ďalšie zoskupenie osôb konajúcich v prospech zločineckej skupiny tým, že zabezpečovali nepravdivé účtovné doklady, doklady o hotovostných platbách, podklady o podnikateľskej činnosti a hospodárení rôznych podnikateľských subjektov, za účelom neoprávneného získania finančných prostriedkov z leasingových spoločností, na základe zmlúv o finančnom leasingu rôznych strojov, zariadení a liniek, čím takto leasingovým spoločnostiam spôsobili celkovú škodu vo výške 2.154.119,37 € (64.895.000,-Sk),
- organizovanou skupinou vykonávanie sériových podvodov v súvislosti s prevodom nehnuteľností (pozemkov, bytov).
- napriek neudelenej licencie zo strany Národnej banka Slovenska, vykonávanie podnikateľskej činnosti spočívajúcej v obchodovaní s devízovými prostriedkami na území SR,
- vylákание finančných prostriedkov od zahraničného subjektu pod zámienkou získania štátnej objednávky na zateplovanie bytov,

Pri páchaní majetkových a hospodárskych trestných činov v roku 2008 boli zistené porušovania nasledovných zákonných povinností:

- porušenie ustanovení zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách,
- porušenie ustanovení zákona č. 513/1991 Z. z. Obchodného zákonníka,
- porušenie ustanovení zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní,
- porušenie ustanovení zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu,
- porušenie ustanovení zákona č. 202/1995 Z. z. Devízového zákona,
- porušenie ustanovení zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom,
- porušenie ustanovení zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty spočívajúcej v neoprávnenom nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH,
- porušovanie ustanovení zákona č.138/1991 Zb. o správe majetku obcí týkajúcich sa

- povinností určených zo zákona pri správe majetku obce,
- porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve za účelom zníženia daňových povinností,
- porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmu spočívajúce v neodvedení a nezaplatení dane z príjmu.

3.4. Analýza postupov OPČ a vyšetrovaní

Dokazovanie hospodárskych a majetkových trestných činov sa uskutočňuje predovšetkým vykonaním zaisťovacích úkonov podľa štvrtej hlavy TP - vydanie a odňatie vecí podľa § 89 a 91 TP, osobná prehliadka, domové prehliadka a prehliadka iných priestorov § 99 – 104 TP. Jedná sa najmä o zaistenie listinných materiálov v súvislosti s ekonomickým chodom spoločnosti, ďalej daňových a colných dokladov. V rámci dokumentovania tohto druhu trestnej činnosti je potrebné taktiež spomenúť znalecké dokazovanie zamerané na posúdenie postupov v účtovníctve, stanovenie výšky spôsobenej škody resp. iných ekonomických postupov. Využívané sú aj inštitúty podľa piatej hlavy TP - odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 a § 116 TP, vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov podľa § 114 TP a agent podľa § 117 TP.

Okrem využitia postupov polície v prípravnom konaní je v tejto oblasti dôležitá aj spolupráca s daňovými úradmi, colnou správou a kontrolnými orgánmi v rámci SR.

V hodnotenom období úrad dokumentoval predovšetkým zločiny podvodu, sprenevery, porušovania povinností pri správe cudzieho majetku /najmä v štátnych a.s./, poškodzovania veriteľa /v rámci konkurzného konania/, daňové trestné činy /skrátene dane/, factoringové podvody. Páchatelia využívali najmä nedostatky legislatívy a jej časté zmeny, nedostatky kontrolného mechanizmu a neprehľadné postupy v riadení.

3.5. Najzávažnejšie prípady

- Vyšetrovateľ úradu obvinil 52 – ročného Cyrila T. zo Senca za obzvlášť závažný zločin sprenevery. Predstavenstvo istej spoločnosti, ktorého bol Cyril členom, odsúhlasilo investičnú akciu na odkúpenie pozemkov v objeme do 50 hektárov v okrese Senec. Senčan postupne prijímal od novembra 2004 do októbra 2006 od spoločnosti zálohy na odkúpenie pozemkov. Napriek tomu, že sa zmluvne zaviazal prijaté zálohy vyúčtovať do marca 2007, neurobil tak. Termíny na ukončenie vyúčtovania neustále odďaľoval a nereagoval na výzvy spoločnosti. Prijaté peniaze vo výške viac ako 2.091.216,80 € (63 miliónov Sk) použil pre vlastnú potrebu na nákup pozemkov do osobného vlastníctva. Časť pozemkov navyše založil v prospech leasingovej spoločnosti, na základe ktorej mu poskytla úver vo výške 365.133,10 € (110 miliónov Sk).
- Vyšetrovateľ úradu obvinil 48-ročného Ľudovíta K. zo založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a trestného činu podvodu. Muž bol členom zločineckej skupiny, ktorej cieľom bolo dosiahnuť zisk na úkor štátneho rozpočtu. Skupina pôsobila na celom území SR. Obvinený zabezpečoval prevody obchodných podielov rôznych spoločností na seba alebo aj na tzv. „biele kone“. Následne organizoval činnosť a vedenie účtovníctva spoločností tak, že vystavoval faktúry a pokladničné doklady k neuskutočneným nákupom a predajom tovaru, neuskutočneným službám alebo k službám a tovarom, ktorých cena nezodpovedala fakturovaným čiastkam. Predkladal ich ako pravé daňové doklady pri neoprávnenom uplatňovaní si odpočtu DPH. Ďalšie doklady, ktoré uviedli správcu dane do omylu, boli bezhotovostné prevody finančných prostriedkov a ich následné hotovostné výbery. Vykonával ich medzi spoločnosťami ovládanými jednotlivými členmi skupiny. Takto vyhotovené fiktívne faktúry a doklady bez

toho, aby dodal tovar alebo službu, distribuoval jednotlivým odberateľom, ktorými boli vo väčšine prípadov zástupcovia reálne podnikajúcich subjektov. Spôsobil tak celkovú škodu vo výške 2.655.513,50 € (80 miliónov Sk).

- Vyšetrovateľ úradu obvinil tri osoby za zločin podvodu. Obvinení ako konatelia spoločnosti vystavovali fiktívne faktúry ako dodávatelia za ich spoločnosť medzi ich spoločnosťou a rôznymi inými spoločnosťami, ktoré vystupovali ako odberatelia a tieto po dohode s nestotožnenými pracovníkmi Slovenskej sporiteľni a.s. predložili za svoju spoločnosť k úhrade Slovenskej sporiteľni a.s. formou faktoringu, čím spôsobili škodu výške najmenej 7.700.989 € (232.000.000,- Sk).
- Vyšetrovateľ úradu vznesol obvinenie Ing. Oldřichovi N. za obzvlášť závažný zločin porušovanie povinností pri správe cudzieho majetku, preto že v dobe od júla 2006 do 13.8.2007 ako generálny riaditeľ a zároveň predseda predstavenstva spoločnosti factoringovej bankovej inštitúcie, ktorý bol priamo zodpovedný za riadenie oddelenia obchodu a marketingu a oddelenia portfólio manažmentu spoločne s nebohým Vladimírom J., v rámci rozhodovacieho procesu a procesu schvaľovania factoringových obchodov konali v rozpore s ustanovením § 194 ods. 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka tým, že vedome porušili svoje povinnosti členov predstavenstva, nevykonávali svoju pôsobnosť s náležitou starostlivosťou, nevykonávali ju s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej akcionárov, nezohľadnili všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, uprednostnili svoje záujmy, pred záujmami spoločnosti a zároveň porušili povinnosti vyplývajúce im zo zmluvy o výkone funkcie a z pracovnej zmluvy, v znení zmien a doplnkov a to najmä tým, že v rámci rozhodovacieho procesu nezohľadnili reálnu výšku záväzkov klientov voči factoringovej spoločnosti, napriek tomu ďalej schvaľovali klientom factoringu factoringové obchody, zvyšovali limity a realizovali tzv. spätné odstúpenia pohľadávok, bez reálneho zhodnotenia možnosti vrátenia takto vyplatených finančných prostriedkov zo strany viacerých klientov a tým spôsobili factoringovej spoločnosti škodu vo výške 14.030.945,93 € (422.696.277,- Sk).

4. Analýza problematiky odhaľovania a vyšetrovania trestných činov spáchaných subjektom uvedeným v § 14 ods. 1 TP

V hodnotenom období úrad obdržal množstvo podaní smerujúcich voči sudcom, prokurátorom, členom vlády. Vo väčšine prípadov sa jednalo o podania súvisiace s ich rozhodovacou činnosťou resp. postupom týchto subjektov. Podávatelia v ich konaní videli podozrenie z korupcie prípadne zneužívania právomoci verejného činiteľa.

V súvislosti s trestnými činmi spáchanými subjektami uvedenými v § 14 ods. 1 Trestného zákona treba uviesť, že na základe novely interného právneho predpisu je úrad od 01.10.2008 vecne príslušný pre všetky trestné činy spáchané týmito subjektami a nie len pre tie, ktoré spáchali v súvislosti so svojou právomocou a zodpovednosťou.

4.1. Analýza trestných činov vo vzťahu k právnej kvalifikácii

Väčšina podaní obdržaných úradom bola kvalifikovaná ako zneužívanie právomoci verejného činiteľa podľa § 326 TZ, alebo ako súbeh podozrenia z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa s podozrením z prijímania úplatku podľa § 329 TZ.

Prevažná časť trestných oznámení mala charakter vyjadrenia nespokojnosti občanov s rozhodnutiami alebo s postupom uvedených subjektov. Oznamovatelia sa touto formou snažia o nápravu stavu. Z pohľadu úradu je to teda najmenej efektívna náplň práce, ktorej výsledkom je spravidla ďalšia nespokojnosť oznamovateľov.

4.2. Charakteristika subjektov TČ

Podávané trestné oznámenia boli vo väčšine prípadov od oznamovateľov, ktorí boli neúspešní v súdnych sporoch, týkajúcich sa v občianskoprávných, obchodných ale aj trestných vecí. Oznamovatelia v nich vyjadrujú nespokojnosť s rozhodnutím prokurátorov a sudcov, najmä ak bolo rozhodnuté v ich neprospech. V takomto konaní sudcov a prokurátorov vidia spáchanie trestného činu a to najmä vo forme zneužitia právomoci verejného činiteľa a tiež prípadnú korupciu, ktorú však len predpokladajú vzhľadom k danému rozhodnutiu príslušného orgánu.

Časť oznámení bola podľa obsahu vyhodnotená ako sťažnosti na postup sudcov resp. prokurátorov a tieto boli následne odstúpené na vecne a miestne príslušné súdy a prokuratúry.

4.3. Analýza objektívnej stránky TČ

Preverované podania občanov k subjektom uvedeným v § 14 ods. 1 TP sa vzťahovali k nasledovným konaniam:

- sudca mal nútiť pod hrozbou trestného stíhania osobu, aby táto uskutočnila majetkové plnenie,
- sudca mal za úplatok zariadiť prepustenie obvineného z väzby,
- sudca mal prevziať nešpecifikovaný úplatok od strany trestného konania, aby rozhodol v jej prospech,
- sudca mal prijať úplatok, aby zabezpečil odsúdenie obvineného aj napriek tomu, že dôkazy tomu nenasvedčovali,
- minister vnútra SR a generálny prokurátor SR sa mali dopustiť trestného činu v súvislosti s organizovaním zločineckej skupiny,
- generálny prokurátor mal prijať úplatok, aby bolo v určenej veci rozhodnuté v prospech osoby, ktorá podplácala,
- prokurátor mal v rozpore so zákonom predložiť návrhy na vzatie obvineného do väzby,
- prokurátor mal prijať bližšie nezistený úplatok až do vo výšky 4.979,09 € (150.000,- Sk) za to, že bude v súvislosti s rozhodovaním o väzbe trestne stíhanej osoby konať tak, aby obvinený bol z väzby prepustený na slobodu.

4.4. Porušenie povinnosti páchatel'a vyplývajúcich z jeho postavenia

V hodnotenom období bolo zaznamenané, že subjekty uvedené v § 14 ods. 1 TP svojim konaním porušovali povinnosti uložené im nasledovnými zákonmi:

- porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich,
- porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 153/2001 Zb. o prokuratúre a zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry

4.5. Analýza postupov OPČ a vyšetovania

Po začatí trestného stíhania boli v jednotlivých veciach využívané štandardné metódy vyšetovania s využitím inštitútov piatej hlavy TP (predovšetkým odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 TP).

4.6. Najzávažnejšie prípady

- Vyšetrovateľ úradu obvinil okresného prokurátora z Považskej Bystrice za pokračovacie trestné činy nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1, a zneužívanie právomoci verejného činiteľa § 326 ods. 1 písm. a) TZ v štyroch samostatných skutkoch, pretože

- ako okresný prokurátor v rámci výkonu dozoru nad zachovávaním zákonnosti orgánmi samosprávy, proti uzneseniu mestského zastupiteľstva v Považskej Bystrici o zvolení dvoch poslancov za viceprimátorov v rozpore so zákonom vzal späť protest a takto konal s cieľom zachovať uvedený protiprávny stav,
- si dal sľúbiť 1.000 € za to, že v jeho trestnej veci na OS PB, aby mu bol doručený vydaný Trestný rozkaz takým spôsobom, že nebude musieť cestovať na Slovensko a jeho adresa pobytu v zahraničí zostane utajená, k čomu mu dal svoje číslo účtu kde mu boli peniaze z tohto dôvodu aj zaslané,
- bez zákonného dôvodu, na základe požiadavky súkromného podnikateľa zadovážil priestupkové spisy Obvodného úradu v Považskej Bystrici, vyhotovil fotokópie záujmových listín a tieto aj odovzdal uvedenému podnikateľovi, s úmyslom diskreditovať osobu priestupcu,
- si dal sľúbiť, od advokáta 1.327.756,70 € (40.000.-Sk), za to, že bude svojim vplyvom pôsobiť na primátora Považskej Bystrice a presvedčí ho, aby sa pri rozhodovaní o žiadosti o výmaz vecného práva – predkupné právo pre mesto Považská Bystrica, vzdal v prospech nového vlastníka uvedenej nehnuteľnosti.

5. Analýza problematiky odhaľovania a vyšetřovania trestných činov poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev

Ustanovenia § 261 až § 263 TZ upravujúce trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev poskytujú ochranu finančným záujmom Európskej únie na území nášho štátu v súlade s Európskou dohodou o pridružení uzavretou medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Slovenskou republikou na druhej strane, zo dňa 04.10.1993, ktorá nadobudla účinnosť 01.02.1995.

5.1 Analýza trestných činov vo vzťahu k právnej kvalifikácii

V roku 2008 bolo zistených 20 prípadov trestných činov poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev.

Z celkového počtu zistených trestných činov bolo 12 prípadov objasnených. Výška dokumentovanej spôsobenej škody predstavuje 2.346.932,85 € (70.703.699.-Sk).

5.2 Charakteristika subjektov TČ

Celkovo bolo obvinených 21 osôb v nasledovnej štruktúre podľa veku, postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia.

Veková štruktúra obvinených osôb bola nasledovná:

- 0 osôb vo veku do 18 rokov,
- 4 osoby vo veku 18-30 rokov,
- 8 osôb vo veku 31-40 rokov,
- 6 osôb vo veku 41-50 rokov,
- 3 osoby vo veku nad 50 rokov.

Z hľadiska **postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia** bolo obvinených:

- 3 v postavení štatutárneho orgánu občianskeho združenia,
- 3 konatelia obchodných spoločností,
- 3 spoločníci obchodných spoločností,
- 11 osôb bez uvedenia postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia.

5.3 Analýza objektívnej stránky TČ

Na základe analýzy prípadov realizovaných v hodnotenom období je možné uviesť, že protiprávnosť konania páchatel'ov spočívala predovšetkým v predkladaní falošných resp. fiktívnych, nesprávnych a neúplných dokladov a taktiež v použití finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené. Jednalo sa predovšetkým o finančné prostriedky poskytnuté z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na určité špecifikum spočívajúce v tom, že predmetný trestný čin je v prevažnej väčšine realizovaných prípadov spáchaný v jednočinnom súbehu s trestným činom subvenčného podvodu podľa § 225 TZ, nakoľko páchatelia zároveň vylákajú od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, verejnoprávnej inštitúcie, prípadne rozpočtu vyššie územného celku alebo obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je viazané na podmienky stanovené všeobecne záväzným právnym predpisom, ktoré nespĺňajú, a to tým, že ho uvedú do omylu v otázke splnenia týchto podmienok.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je preto potrebné vyšpecifikovať osobitne škodu spôsobenú škodu spôsobenú štátnemu resp. inému rozpočtu a škodu spôsobenú rozpočtu Európskych spoločenstiev.

5.4 Porušenie povinnosti páchatel'a vyplývajúcich z jeho postavenia

V hodnotenom období páchatelia porušovali ustanovenia nasledovných právnych predpisov:

- porušenie povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti,
- porušenie povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách,
- porušovanie predpisov Európskej únie, najmä nariadenia Komisie ES č. 448/2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie ES č. 1685/2000, ustanovujúce podrobné pravidlá pre implementáciu nariadenia Rady ES č. 1260/1999.

5.5 Analýza postupov OPČ a vyšetrovania (využívanie inštitútov TP)

Vzhľadom na charakter tohto trestného činu, boli v rámci dokazovania najčastejšie využívané zaisťovacie inštitúty upravené v štvrtom diely štvrtej hlavy TP – vydanie veci a odňatie veci podľa § 89 a 91 TP, uchovanie počítačových údajov podľa § 90 TP a prevzatie zaistenej veci § 92 TP. Inštitúty podľa piatej hlavy TP neboli využité.

5.6 Najzávažnejšie prípady

- Vyšetrovateľ úradu dňa 14.11.2008 obvinil Ing. Mariána R. a Zitu R. za spolupáchateľstvo podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona k trestnému činu subvenčného podvodu podľa § 250b ods. 1, ods. 4 TZ účinného v čase páchania skutku a zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1 ods. 3 TZ pretože, obaja ako konatelia a spoločníci martinskej firmy, si od 28.04.2003 šesťkrát podali neoprávnene žiadosť na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Martine na priznanie nenávratných finančných príspevkov na podporu zamestnanosti v zmysle zákona o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z.z., o čom podpísali s ÚPSVaR dohody, a to na celkový počet 7 zamestnancov, občanov so zdravotným postihnutím pričom týchto v skutočnosti nikdy nechceli zamestnať ani nezamestnávali, neoprávnene dokladovali evidenciu o zamestnaní týchto osôb, neodvádzali im výplatu v plnej výške

a tieto sumy použili na iné účely ako sa zmluvne zaviazali, čím bola spôsobená škoda na vyplatených finančných príspevkoch v celkovej výške 112 475 € (3.388.416,-Sk), pričom táto pozostáva z financií štátneho rozpočtu Slovenskej republiky v objeme 85 187 € (2.566.351,-Sk) a finančných prostriedkov Európskych spoločenstiev v objeme 27 288 € (822.064,-Sk).

- Vyšetrovateľ úradu dňa 23.10.2007 začal trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1, ods. 2 TP v bode 1/ za trestný čin poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev § 126 ods.1 ods. 4 TZ, účinného v čase do 31.12.2005 v jednočinnom súbehu s trestným činom subvenčný podvod § 250b ods. 1, ods. 5 TZ, účinného v čase do 31.12.2005, v bode 2/ za trestný čin poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev § 126 ods. 1, ods. 3, písm. b) TZ, účinného v čase do 31.12.2005 v jednočinnom súbehu s trestným činom subvenčný podvod § 250b ods. 1, ods. 4 TZ, účinného v čase do 31.12.2005 v štádiu pokusu § 8 ods.1 TZ.

Následne dňa 05.06.2008 vyšetrovateľ podľa § 206 ods. 1 TP vzniesol obvinenie Radovanovi M. a to v bode 1/ za trestný čin poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev § 126 ods.1 ods. 4 TZ, účinného v čase do 31.12.2005 v jednočinnom súbehu s trestným činom subvenčný podvod § 250b ods. 1, ods. 5 TZ, účinného v čase do 31.12.2005, v bode 2/ za trestný čin poškodzovanie finančných záujmov Európskych spoločenstiev § 126 ods. 1, ods. 3, písm. b) TZ, účinného v čase do 31.12.2005 v jednočinnom súbehu s trestným činom subvenčný podvod § 250b ods. 1, ods. 4 TZ, účinného v čase do 31.12.2005 v štádiu pokusu § 8 ods.1 TZ.

1. Radovan M. ako štatutárny zástupca spoločnosti, ktorá bola žiadateľom o poskytnutie štátnej pomoci v rámci Opatrenia 1.1 Sektorový operačný program Priemysel a služby, uzatvoril dňa 6.7.2005 v Bratislave s Národnou agentúrou pre rozvoj malého a stredného podnikania (ďalej len „NARMSP“), Bratislava Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku – kód projektu 11110100128 s registračným číslom 111101-09/2005 za účelom spolufinancovania schváleného projektu na výstavbu haly a zakúpenie lakovacej linky na lakovanie plastov formou poskytnutia finančného príspevku príjemcovi (dotknutej spoločnosti), v znení ďalších dodatkov v celkovej výške 1.528.995,31 € (46.062.512,70.-Sk), z čoho čiastku vo výške 823.305,17 € (24.802.891,45.-Sk) tvoril príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“) a čiastku vo výške 705.690,14 € (21.259.621,24.-Sk) tvoril príspevok zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, kde z tohto zmluvne poskytnutého príspevku príjemca následne vyčerpal v rámci prostriedkov z ERDF sumu 811.749,29 € (24.454.759.-Sk) a v rámci prostriedkov zo štátneho rozpočtu sumu 695.785,10 € (0.961.222.-Sk) pričom v rámci povinných príloh k žiadosti o poskytnutie príspevku preukazujúcich, že žiadateľ nie je daňovým dlžníkom, ďalej dlžníkom poisťného na dôchodkové zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie a poistenie v nezamestnanosti predložil nepravdivé písomné doklady o takýchto nulových finančných záväzkoch, ďalej písomné doklady, ktoré svojou formuláciou dojem takýchto nulových finančných záväzkov navodzovali, resp. doklady o týchto záväzkoch vôbec nepredložil, hoci vedel, že v skutočnosti spoločnosť mala v tomto období nedoplatky voči štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky v zastúpení Daňovým úradom Snina vo výške 201.239,32 € (6.062.535,64.-Sk), voči Sociálnej poisťovni, pobočka Humenné vo výške 4.982,31 € (150.097.-Sk) voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., pobočka Humenné vo výške 4.196,64 € (126.428,- Sk) a voči ZPP Sideria – Istota, pobočka Snina vo výške 1.868,92 € (56.303.-Sk) a konal takto v rozpore s Nariadením Komisie (ES) č. 70/2001 z 12.1.2001 o aplikácii článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikateľom, v rozpore so zákonom NR SR č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov a v rozpore schválenou Schémou podpory malých

a stredných podnikateľov, čím NARMSP ako sprostredkovateľskému orgánu a vykonávateľovi štátnej pomoci spôsobil škodu v celkovej výške 1.507.534,39 € (45.415.981.-Sk),

2. Radovan M. ako štatutárny zástupca spoločnosti, ktorá bola žiadateľom o poskytnutie pomoci de minimis v rámci opatrenia 1.5. Sektorový operačný program Priemysel a služby uzatvoril dňa 22.6.2005 v Stakčíne so Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu (ďalej len „Agentúra SARIO“), Bratislava Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku kód Projektu 11110500024, registračné číslo: DM-19/2005-P24 za účelom spolufinancovania schváleného projektu týkajúceho sa účasti stakčínskej spoločnosti na výstave Hannover fair Nemecko formou poskytnutia finančného príspevku príjemcovi (dotknutej spoločnosti) v celkovej výške 62.188,81 € (1.873.500.-Sk), z čoho čiastku vo výške 33.486,28 € (1.008.807,70.-Sk) tvoril príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“) a čiastku vo výške 28.702,53 € (864.692,30.-Sk) tvoril príspevok zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, ktorý však spol. FOPEX SLOVAKIA, z dôvodu závažného porušenia zmluvných povinností a následného odstúpenia od zmluvy zo strany Agentúry SARIO nevyčerpala, pričom v rámci povinných príloh k žiadosti o poskytnutie príspevku preukazujúcich, že žiadateľ nie je daňovým dlžníkom, ďalej dlžníkom poisťného na dôchodkové zabezpečenie, nemocenské poistenie, zdravotné poistenie a poistenie v nezamestnanosti predložil nepravdivé písomné doklady o takýchto nulových finančných záväzkoch, ďalej písomné doklady, ktoré svojou formuláciou dojem týchto nulových finančných záväzkov navodzovali, resp. doklady o týchto záväzkoch vôbec nepredložil, hoci vedel, že v skutočnosti spoločnosť mala v tomto období nedoplatky voči štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky v zastúpení Daňovým úradom Snina vo výške 201.239,32 € (6.062.535,64.-Sk) voči Sociálnej poisťovni, pobočka Humenné vo výške 4.982,31 € (150.097.-Sk), voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., pobočka Humenné vo výške 4.196,64 € (126.428.-Sk) a voči ZZP Sideria – Istota, pobočka Snina vo výške 1.868,92 € (56.303.-Sk) a konal takto v rozpore s Nariadením Komisie (ES) č. 69/2001 z 12.1.2001 o aplikácii článkov 87 a 88 Zmluvy o založení ES na pomoc de minimis, ďalej v rozpore zákonom NR SR č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov a v rozpore schválenou Schémou podpory medzinárodnej spolupráce (schéma pomoci de minimis), čím by takto Agentúre SARIO ako sprostredkovateľskému orgánu a vykonávateľovi pomoci de minimis v prípade úhrady príspevku spôsobil škodu celkovej výške 62.188,81 € (1.873.500.-Sk).

6. Ochrana zákonných práv občanov a spolupráca s nimi

Obmedzovanie zákonných práv občanov bolo v roku 2008 realizované výlučne v súlade s príslušnými ustanoveniami TP a ustanoveniami zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore o čom svedčí aj skutočnosť, že v sledovanom období nebola zaznamenaná žiadna sťažnosť na pracovníkov úradu podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach, týkajúca sa nezákonného zásahu do práv a slobôd občanov.

V hodnotenom období bolo podaných viacero žiadostí o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 TP, pričom všetky boli príslušnými prokurátormi vyhodnotené ako neopodstatnené.

Spolupráca s občanmi v priebehu roka 2008 bola na dobrej úrovni najmä čo sa týka kvality. Čo sa však týka množstva oznamovaných trestných činov, najmä trestných činov korupcie nastala podobná situácia ako v predchádzajúcom roku, kde počet oznámení od

občanov bol nízky, najmä pokiaľ ide o konkrétne oznámenia poukazujúce na páchanie korupčnej trestnej činnosti, pri ktorej je možné páchatela priamo zadržať.

Najväčšie množstvo podaní v priebehu roka 2008 smerovalo proti rozhodnutiam a postupom prokurátorov, sudcov a exekútorov v rámci ich právomoci, časť týchto oznámení bola vybavená v rámci trestného konania a časť oznámení, ktoré boli podľa obsahu vyhodnotené ako sťažnosti na postup resp. rozhodnutie, bola odstúpená orgánom príslušným o nich rozhodnúť.

Oznamovateľom boli spravidla zasielané listy s poďakovaním za dôveru a spoluprácu. V roku 2008 neboli realizované prednášky na stretnutiach s občanmi. Zo zrealizovaných prípadoch, najmä takých, kde už vyšetrovanie nemôže narušiť medializácia sú spracovávané správy pre tlačový odbor PPZ.

V záujme zvýšenia dôvery a ochoty občanov s našim úradom spolupracovať bude potrebné v budúcnosti klásť zvýšený dôraz aj na spôsob komunikácie pracovníkov úradu pri jednotlivých stretnutiach s občanmi a to či už pri podaní trestného oznámenia, pri výsluchoch svedkov a poškodených, telefonických kontaktoch a aj inej komunikácii, napr. elektronickej.

7. Vyhodnotenie medzinárodnej spolupráce

7.1. Zahraničné služobné cesty a prijatia (semináre, školenia, projekty)

Prehľadovanie spolupráce s partnerskými službami v zahraničí

Na základe harmonogramu činnosti úradu v oblasti medzinárodnej spolupráce na rok 2008 (ďalej len „harmonogram“) a v súvislosti s rozhodnutím Rady Európskej únie, týkajúcim sa zlepšenia spolupráce v boji proti organizovanej kriminalite, korupcii, nelegálnej migrácii a terorizmu medzi Európskou úniou, západným Balkánom a relevantnými krajinami európskej susedskej politiky pokračovalo plnenie Akčného plánu SR – Moldavsko, prehĺbenie bilaterálnej spolupráce s Odborom vyšetrovania podvodov Ministerstva vnútra Moldavska a Odborom medzinárodných vzťahov a európskej integrácie Ministerstva vnútra Moldavska. V tejto súvislosti vykonali pracovníci oddelenia medzinárodnej spolupráce úradu jednu zahraničnú služobnú cestu v termíne 25. – 28. august 2008, v rámci ktorej sa uskutočnili rokovania na viacerých moldavských inštitúciách.

V nadväznosti na zahraničnú služobnú cestu sa vykonalo prijatie zahraničnej delegácie - stáž v termíne 10. – 14. novembra 2008. Cieľom stáže bolo objasniť legislatívne a inštitucionálne zabezpečenie boja proti korupcii v SR a v EÚ.

Na základe úloh vyplývajúcich z harmonogramu sa v termíne 14. – 16. 5. 2008 v Tatranskej Lomnici uskutočnila súčinnosťná porada úradu s partnerskou službou ČR – Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování. Hlavná časť porady bola venovaná podrobnej analýze využívania inštitútov trestného konania ako v ČR, tak aj v SR pri dokumentovaní prípadov vo vecnej príslušnosti oboch úradov.

Na základe požiadavky policajného pridelenca SR v Poľsku sa v termíne 26. 9. 2008 v Tatranskej Lomnici uskutočnila súčinnosťná porada úradu s partnerskou službou Poľska CBA - Centrálny antikorpčný úrad Poľskej republiky. Delegácie prejednali spoločný prípad, ktorý sa vyskytol v Poľskej republike a týkal sa podvodného resp. neoprávneného čerpania finančných prostriedkov z fondu EÚ „INTERREG IIIA“.

Sieť EPAC

Úrad sa 1. 1. 2006 stal členom siete EPAC – European Partners Against Corruption (profesná sieť združujúca policajné, justičné a administratívne jednotky bojujúce proti korupcii a inšpekčné orgány monitorujúce políciu v členských štátoch EÚ, pozorovateľov z Chorvátska, Nórska a Srbska, organizácie GRECO a zástupcov Európskej Komisie) a od tejto doby sa zúčastňuje poriadaných konferencií.

Európska anti-korupčná sieť, European anticorruption network

V spolupráci Slovenskej republiky s Rakúskom, Fínskom, Gréckom, Maďarskom, Lotyšskom a Luxemburskom bola vyvinutá iniciatíva na vytvorenie Európskej antikorupčnej siete, European anticorruption network.

Rozhodnutie Rady EÚ 2008/852/JHA o vytvorení siete kontaktných bodov proti korupcii, ktorého členom za SR budú Sekcia kontroly a inšpekčnej služby MVSR a náš úrad bolo 24. októbra 2008 prijaté a v súlade s čl. 2 uvedeného Rozhodnutia, každá členská krajina má možnosť nominovať 3 kontaktné miesta siete.

Účasť na práci Výboru GRECO Rady Európy

Výbor Rady Európy GRECO („Group of States against Corruption“ – Skupina štátov proti korupcii) so sídlom v Štrasburgu je expertný výbor zriadený na hodnotenie legislatívnych a inštitucionálnych opatrení prijatých v oblasti boja proti korupcii.

V dňoch 11. – 15. 2. 2008 sa pracovníci úradu zúčastnili na 36. plenárnom zasadnutí Výboru Rady Európy GRECO „**Group of States against Corruption**“, kde sa prerokovala správa SR z tretieho kola hodnotenia implementácie Dodatočného protokolu RE k inkriminácii korupcie a financovania politických strán.

V dňoch 8. – 13. júna 2008 sa uskutočnila zahraničná služobná cesta, ktorej účelom bola účasť na 38. plenárnom zasadnutí výboru Rady Európy GRECO, Slovenskú republiku zastupoval na uvedených rokovaní pracovník úradu.

Sieť EHFCN

Zo zahraničia sa zúčastnili delegácie krajín, ktoré sú riadnymi členmi siete EHFCN (sieť bola založená za účelom podpory boja proti korupcii a podvodom v zdravotníctve členských krajín EÚ aj za aktívnej podpory ÚBPK P PZ, SR v súčasnosti z finančných dôvodov nie je riadnym členom siete), pozorovatelia z Kanady, USA, Južnej Afriky a Austrálie, organizácií GRECO a EPAC ako aj zástupcovia Európskej Komisie.

Účasť na stretnutiach pracovnej skupiny OECD pre boj proti úplatkárstvu v medzinárodných obchodných transakciách

Slovenská republika sa zaviazala zúčastňovať stretnutí a rokovaní Pracovnej skupiny OECD (CIME) na boj proti podplácaniu zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách, na ktorých sa hodnotí inštitucionálne a legislatívne zabezpečenie boja proti korupcii v medzinárodných obchodných transakciách (najmä po tom ako SR vstúpila, resp. bola prijatá za stáleho člena OECD).

Zasadnutí pracovnej skupiny sa pravidelne zúčastňujú predstavitelia 31 krajín (nový člen Izrael) + 6 nečlenských krajín. Slovenskú republiku na predmetných rokovaníach zastupujú okrem nášho pracovníka, prokurátor z Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR

a pracovníčka odboru ľudských zdrojov a medzinárodných vzťahov Ministerstva spravodlivosti SR.

V roku 2008 sa uskutočnili celkovo 4 zahraničné služobné cesty do Paríža v súvislosti so zasadnutiami predmetnej pracovnej skupiny v termínoch 17. 03. – 20. 03. 2008, 08. 06. – 13. 06. 2008, 13. 10. – 17. 10. 2008 a 08. 12. – 12. 12. 2008.

Účasť na aktivitách spojených s podpísaním, ratifikáciou, notifikáciou, implementáciou a plnením odporúčaní Dohovoru OSN proti korupcii:

Dohovor OSN proti korupcii bol za Slovenskú republiku podpísaný dňa 9.12.2003 ministrom spravodlivosti SR v Méride (Mexiko), čím Slovenská republika pristúpila k tomuto Dohovoru. Národná rada Slovenskej republiky s dohovorom vyslovila súhlas svojím uznesením č. 2145 z 15. 3. 2006 a prezident Slovenskej republiky ho ratifikoval 25. 4. 2006. Dohovor OSN proti korupcii vstúpil do platnosti dňa 14. 12. 2005 v súlade s čl. 68 ods. 1 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 1. 7. 2006 v súlade s čl. 68 ods. 2. Dohovoru.

V súvislosti s prácou pri implementácii Dohovoru boli vykonané 3 zahraničné služobné cesty – 2 x Medzivládna pracovná skupina k prehodnocovaniu implementácie Dohovoru OSN proti korupcii vo Viedni a jedna účasť na Conference of the State Parties to the Convention against Corruption na Bali, Indonézia.

Školenia, semináre, študijné cesty a workshopy:

V dňoch 21.04. – 25.04. 2008 sa v Írsku konal CEPOL kurz na tému „Podvod a konfiškácia majetku“. Cieľom kurzu bol boj proti finančnej organizovanej kriminalite vrátane legalizácie príjmu z trestnej činnosti a korupcie, ako aj proti spoločnostiam zneužívajúcim daňové a bankové výhody, tzv. daňových rajov. Celkovo sa kurzu zúčastnilo 28 účastníkov z 19 krajín Európy.

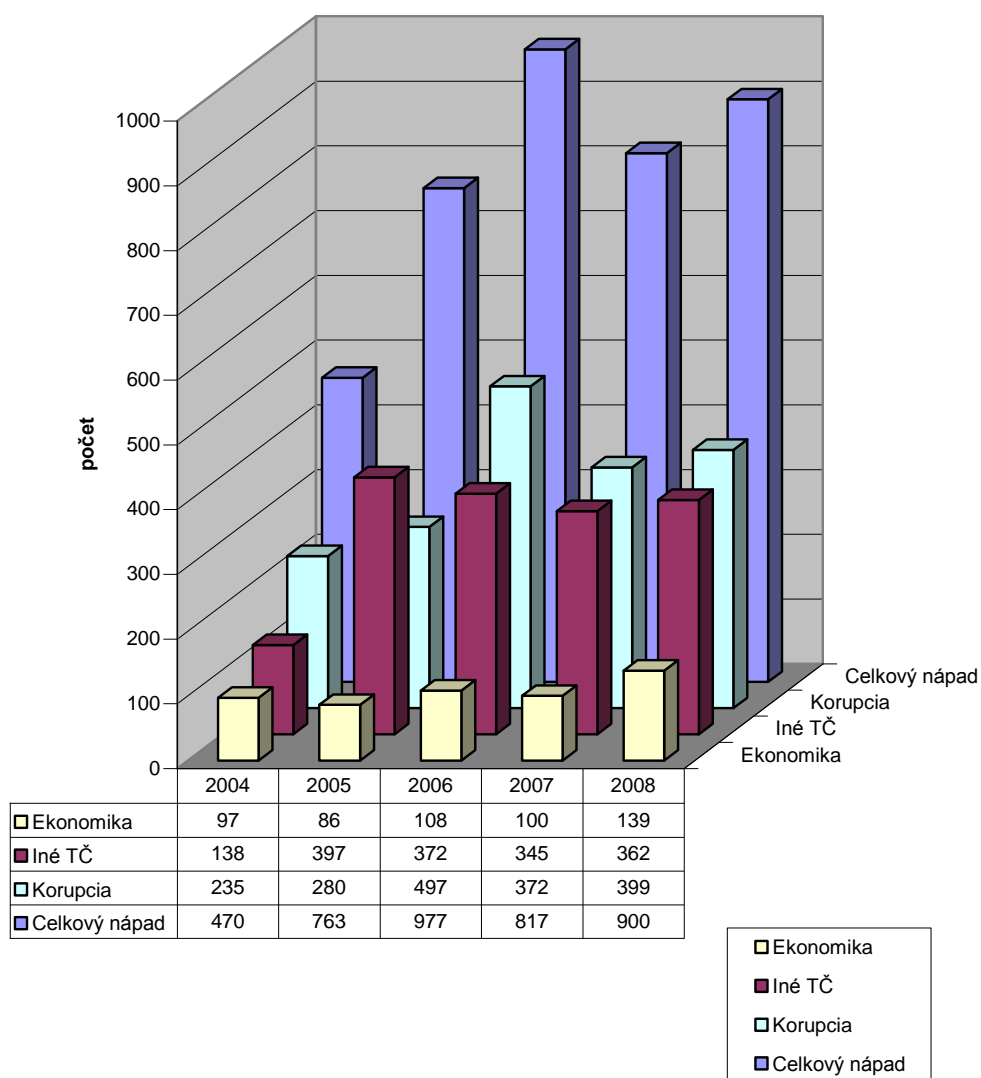
V dňoch 17. – 21. novembra 2008 sa uskutočnila zahraničná služobná cesta, ktorej účelom bola účasť na CEPOL kurze s názvom „Skruté a utajené operácie“. Celkovo sa kurzu zúčastnilo 24 účastníkov z 18 krajín Európy.

Oddelenie medzinárodnej spolupráce Odboru strategických analýz a medzinárodnej spolupráce úradu zabezpečil v rámci programu školení a seminárov účasť vyšetrovateľa Odboru boja proti korupcii Bratislava na Medzinárodnej letnej protikorupčnej škole v Rakúskom Altengbachu v termíne 10. 7. – 19. 7. 2008, ktorej hlavným cieľom bolo nadviazať medzinárodné kontakty a informovať o najnovších trendoch vo vyšetrowaní trestných činov korupcie v Európe.

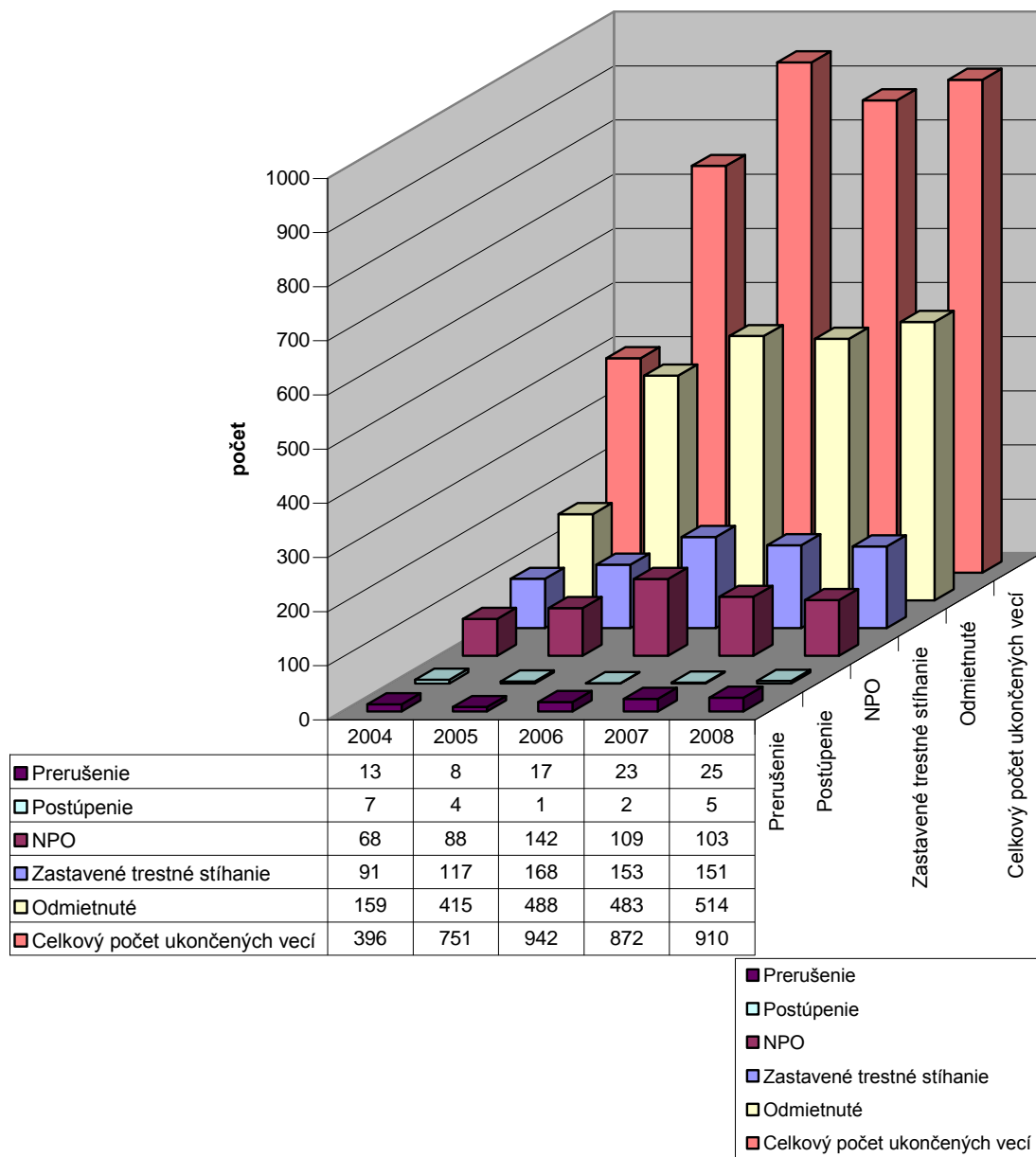
V termíne 1. – 2. 12. 2008 sa riadiaci pracovníci úradu zúčastnili dvojdnovej pracovnej cesty do Den Haagu, kde v sídle Europolu boli oboznámení s prácou tejto inštitúcie.

Riaditeľ úradu sa spolu s najvyššími riadiacimi funkcionármi Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR a Špeciálneho súdu SR zúčastnil v dňoch 1. 11. – 23. 11. 2008 zahraničnej služobnej cesty do USA. Študijný pobyt v rámci Programu medzinárodných návštevníkov sa uskutočnil na pozvanie vlády USA a cieľom cesty bolo rozvinutie nových pohľadov na boj proti korupcii v Spojených štátoch.

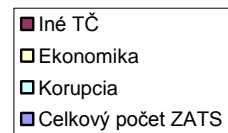
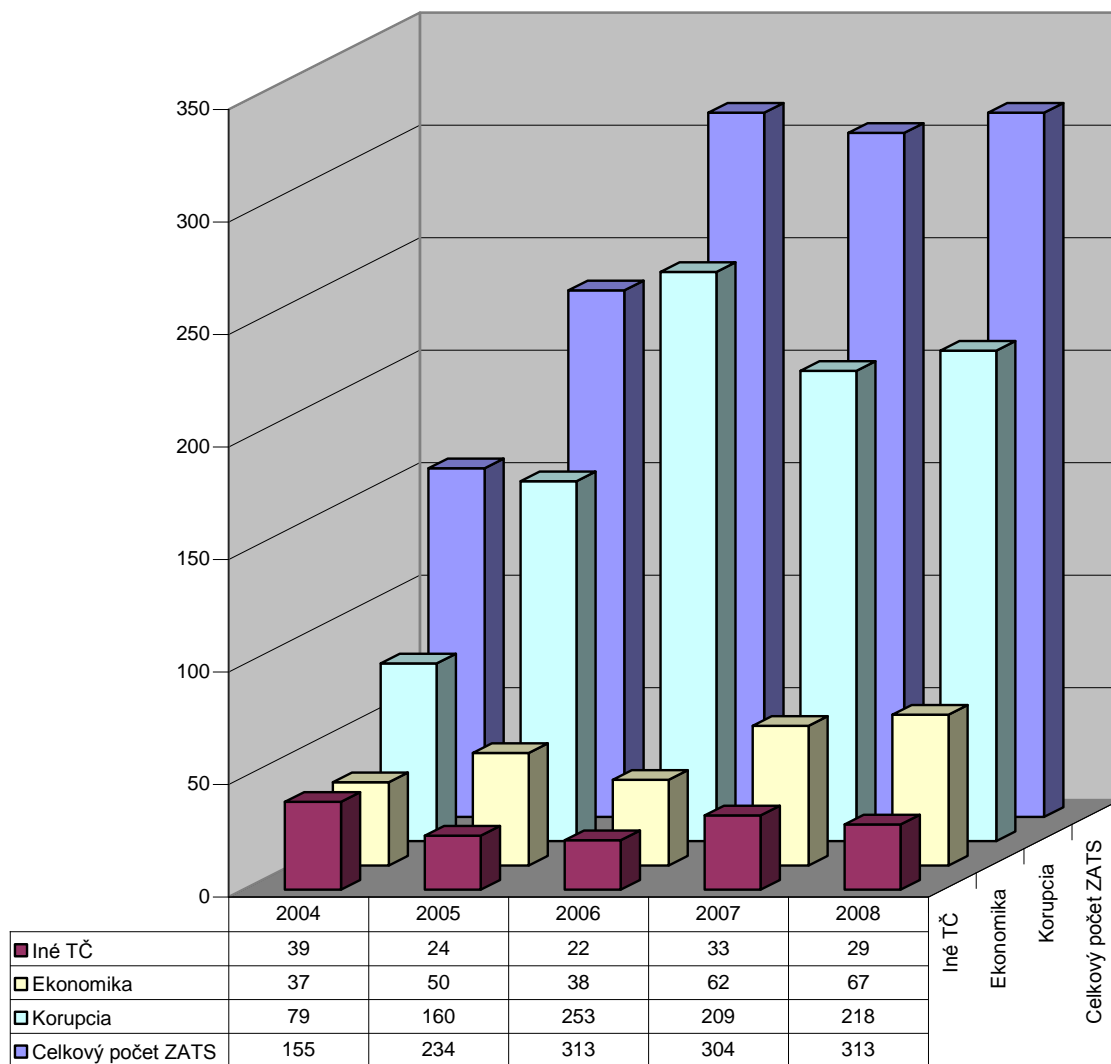
Nápad trestných vecí na ÚBPK Prezídia PZ

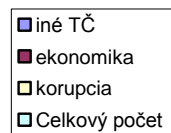
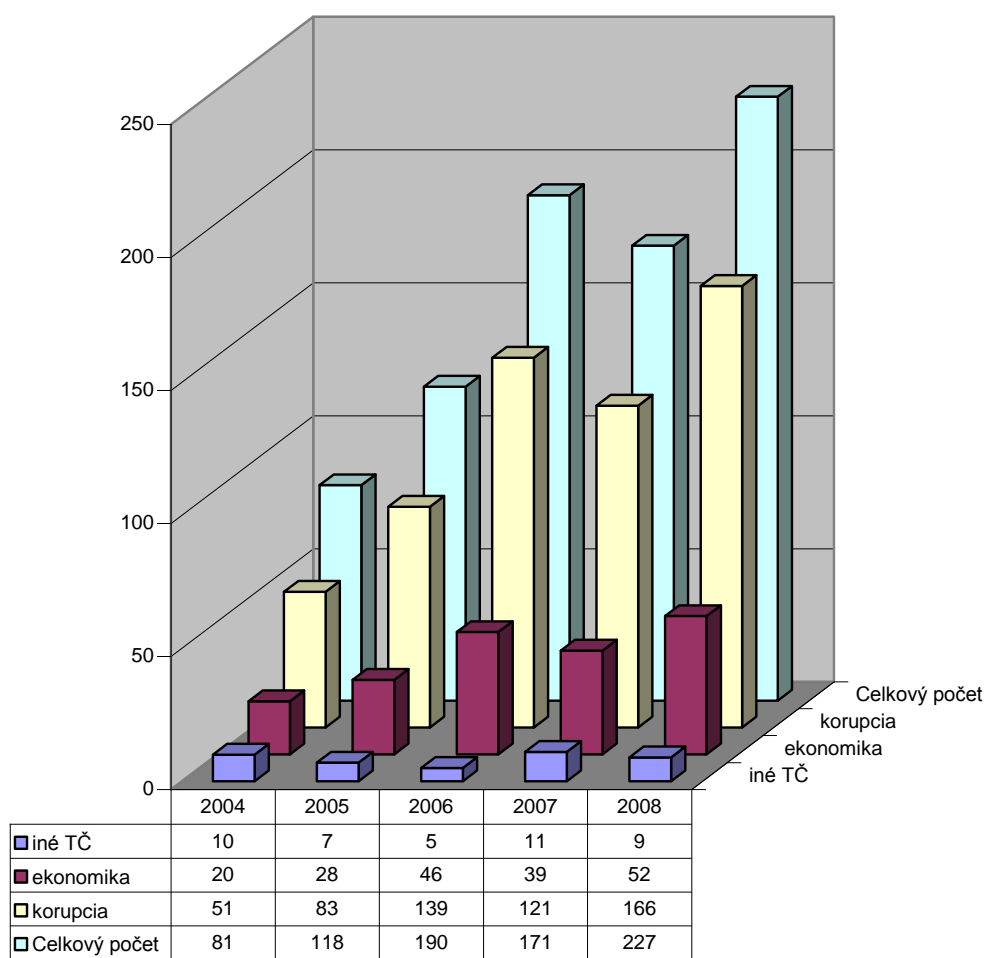
Počet a spôsob ukončených vecí na ÚBPK Prezídia PZ

Začaté trestné stíhania vo veci TČ na ÚBPK Prezídia PZ

Počet vznesených obvinení na ÚBPK Prezídia PZ

Počet obvinených osôb na ÚBPK Prezídia PZ

